

ASOCIAȚIA
MAGISTRATILOR DIN
ROMÂNIA

Membru al Uniunii Internaționale a Magistratilor • Membru al Asociației Europene a Magistratilor • Membru al Alianței pentru o Justiție Europeană în România

Nr. 98/01.04.2013

Către

Dl. Victor-Viorel Ponta, Prim-ministru
Guvernul României

Declarație

Asociația Magistraților din România își manifestă îngrijorarea și totalul dezacord față de pozițiile adoptate în ultimele zile de puterea politică, prin implicarea într-o procedură de numire – **netransparentă** – pentru funcțiile de conducere din Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Direcția Națională Anticorupție.

În acest context, propunerea ministrului justiției - cu avizul consultativ al Consiliului Superior al Magistraturii și numirea realizată de Președintele României în aplicarea dispozițiilor art. 54 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 republicată, coroborat cu art. 40 alin. 1 lit. h din Legea nr. 317/2004 republicată, nu poate să facă abstracție de prevederile existente la nivel european și internațional privind statutul magistraților.

Afirmațiile aparținând, pe de o parte, Primului Ministru, iar pe de altă parte, Președintelui României, lasă să se înțeleagă faptul că, pentru ocuparea acestor funcții, nu va fi continuată procedura declanșată – absolut legal – la data de

17 septembrie 2012 de ministrul de justiție din acel moment, și nici nu va fi utilizat un alt proces, deschis și transparent, prin care persoanele ce urmează a fi numite la conducerea Ministerului Public și a DNA să fie alese dintr-un număr suficient de mare de candidați, de o înaltă calitate profesională – aşa cum s-a reținut și în Recomandările formulate de Comisia Europeană în ultimul Raport privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, din 30.01.2013.

Discursul public conduce la concluzia că, în ceea ce privește sistemul judiciar, pe segmentul amintit, urmează a se realiza un acord de compromis, ajungându-se la efectuarea unor nominalizări agreate politice, în absența oricărora criterii obiective care să se înscrie în spiritul legii, la adăpost de încercările de subordonare a justiției.

Reamintim celorlalte două puteri în stat că principiul constituțional pe baza căruia justiția stă alături de ele este acela al separației și nu al subordonării funcționale, iar în ceea ce privește locul și rolul pe care-l ocupă aceasta în cadrul statului de drept, el nu este – în niciun caz – cel de pe urmă.

Astfel, „*Principiile fundamentale privind independența magistraturii*”, confirmate de Adunarea Generală a ONU, respectiv Principiul 4 pct. 13 statuează că: „*promovarea judecătorilor, acolo unde un astfel de sistem există, trebuie să se întemeieze pe factori obiectivi, respectiv competența profesională, integritatea și experiența lor*”.

Carta Europeană privind statutul judecătorilor definește criteriile de promovare exclusiv ca fiind calitățile și meritele constataate în exercițiul funcției, apreciate prin mijloace de evaluare obiective, evaluare ce trebuie să constituie obiectul unei discuții cu cei interesați.

Dat fiind că, în sistemul nostru de drept, noțiunea de magistrat are un sens larg, în cuprinsul acesteia fiind inclusi și procurorii, exigentele promovării pe criterii obiective privind competența profesională, integritatea și evaluarea acestora trebuie să stea și la baza numirii lor în funcțiile amintite, fiind exclusă – din acest considerent – orice încercare de asumare politică.

Menționăm aici prevederile art. 15 din Statutul universal al judecătorilor, potrivit cărora, în țările în care membri Ministerului Public sunt asimilați judecătorilor, prevederile Statutului le sunt aplicabile și acestora, mutatis mutandis, ținându-se cont de natura funcției lor.

Mai mult decât atât, toate afirmațiile sau propunerile șefului statului, ori ale Primului Ministru – aduse în spațiu public – privind modul în care vor fi făcute numirile, insistența nominalizării unor anumite nume care nu au nicio confirmare valorică în interiorul sistemului, sunt de natură să declanșeze un blocaj de legitimitate a persoanelor ce vor fi desemnate în funcțiile de conducere, cu efecte juridice negative și implicații majore asupra întregii societăți. Justiția nu poate exista în afara legii și în absența încrederii cetățenilor, iar maniera în care este evocată procedura de desemnare a celor care vor conduce parchetele nu numai că nu consolidează statul de drept, dar este în măsură chiar să-l compromită.

ASOCIAȚIA
MAGISTRATILOR DIN
ROMÂNIA

Membru al Uniunii Internaționale a Magistratilor • Membru al Asociației Europeene a Magistratilor • Membru al Adunării pentru o Justiție Europeană în România

Părăsind o formulă transparentă, agreată de toți factorii implicați în reforma sistemului judiciar, în favoarea unei proceduri lipsită de obiectivitate, politicul nu face decât să intervină înaintea oricăror modificări legislative și să recunoască cele reținute în Hotărârea 1 din 22 mai 1998 pronunțată de CEDO în Cazul Vasilescu împotriva României (53/1997/837/1043), prin intermediul căreia România a fost condamnată pentru încălcarea art.6 alin.1 din Convenție, întrucât procurorul nu poate fi asimilat niciodată noțiunii de „tribunal”, întrucât funcționează pe baza principiului subordonării ierarhice, sub autoritatea ministrului justiției, motiv pentru care nu se poate bucura de plenitudine de jurisdicție, precum independența față de executiv.

Asociația Magistraților din România reamintește factorilor decizionali că nu este posibil să ignore rolul major al puterii judecătoarești în societate, dar și faptul că ea nu poate exista, ca atare, dacă dimensiunea independenței sale nu este una reală. Pentru a atinge acest obiectiv este absolut necesară protejarea justiției împotriva oricăror atacuri distructive, lipsite de fundament, mai ales că magistrații sunt ținuți la obligația de rezervă, care-i împiedică să reacționeze într-o anumită situație (**Cazul Prager și Oberschlick împotriva Austriei - 1995**).

Asociația Magistraților din România urmărește cu interes dezbatările publice referitoare la numirile în funcții la nivelul parchetelor și precizează că nu înțelege să achieseze la poziția adoptată de factorul politic în această problemă, urmând să efectueze de îndată toate demersurile pe care le găsește de cuviință, în situația în care justiția va face obiectul unor tranzacții ori altor înțelegeri

inaceptabile pentru conduita unui stat de drept, aşa cum se doreşte să rămână România.

De asemenea, sunt de netolerat părerile enunțate de șeful statului, potrivit cărora asociațiile magistraților au acționat în procedura de revocare a doi membri CSM conform unor interese străine statului și convingerii lor. Revocarea membrilor CSM a fost rezultatul voinței judecătorilor și nu al asociațiilor profesionale ale acestora, ea desfășurându-se în mod democratic, conform dispozițiilor legale în vigoare, în baza cărora – după o evaluare a activității celor doi membri – s-a apreciat, prin vot liber exprimat, că membrii aleși nu le mai reprezintă interesele.

Orice alte scenarii prezentate nu reprezintă decât simple speculații, fără nici cel mai mic corespondent în realitate, iar aşa-zisele critici aduse de Președintele României unui proces garantat de lege au depășit cu mult limita unei normale libertăți de exprimare, indispensabilă democrației constituționale.

Întrucât independența puterii judecătorești este garantată prin Constituție, este imperios necesar să existe și o protejare efectivă, în sens constituțional, împotriva atacurilor și denigrărilor – de orice natură ar fi ele. Tocmai în condițiile în care magistrații sunt – de cele mai multe ori – lipsiți de un drept efectiv la replică în legătură cu rolul și locul pe care trebuie să-l ocupe în cadrul ordinii statului de drept, este esențial ca ei să poată conta, în îndeplinirea atribuțiilor pe care le au, de un tratament nediscriminatoriu, bazat pe obiectivitatea celorlalte puteri ale statului, dar și pe lipsa de părtinire a șefului statului.

ASOCIAȚIA MAGISTRATILOR DIN ROMÂNIA

Membru al Uniunii Internationale a Magistrilor • Membru al Asociatiei Europeene a Magistrantilor • Membru al Ateneei pentru o Justitie Europeană în România

În concluzie, AMR solicită președintelui României și Primului Ministru revenirea asupra declarațiilor de intenție în ceea ce privește procedura de numire în funcțiile de conducere la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și al Direcției Naționale Anticorupție, întrucât orice implicare politică a justiției, fundamentată pe înțelegeri meschine, dincolo de orice închipuire, raportat și la timpurile pe care avem pretenția că le trăim, nu face decât să genereze, pe plan intern, un dezechilibru între puterile statului și un blocaj instituțional, iar în plan internațional va condena – pentru totdeauna – România la o lipsă de respect și de recunoaștere a sa ca stat de drept.

Cu înaltă considerație,

Președinte interimar al Asociației Magistraților din România

Jud. conf. univ. dr. Dan SPÂNU

